

Concept Accountantsverslag

Gemeenschappelijke regeling DCMR

Milieudienst Rijnmond

Boekjaar 2018

Aan het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond
Parallelweg 1
3112 NA Schiedam

Breda, april 2019

Geachte leden van het bestuur,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat is opgesteld in het kader van de opdracht om de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond te controleren. Dit accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening van gemeenschappelijke regeling DCMR.

In dit verslag lichten wij toe welke overwegingen plaats hebben gevonden bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de werkzaamheden die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening.

Wij hebben geen bevindingen geconstateerd die leiden tot een afwijkend oordeel. De bevindingen in dit verslag doen dan ook geen afbreuk aan ons oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening. Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

Wij hebben het concept accountantsverslag toegelicht en besproken met de directie en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Wij bedanken de medewerkers van DCMR voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Drs. R.G. de Kort RA
Extern accountant

Inhouds- opgave

Bestuurlijke samenvatting controle 2018	4
Belangrijkste bevindingen uit onze controle	7
Interne beheersing	16

Bijlagen

Bijlage A – Reikwijdte van de controlewerkzaamheden	20
Bijlage B – Onafhankelijkheid	21
Bijlage C – Controleaanpak	22

Bestuurlijke samenvatting controle 2018

Bestuurlijke samenvatting controle 2018

Conclusies jaarrekeningcontrole 2018

Kernpunt	Uitkomst
Oordeel ten aanzien van getrouwheid	Wij zijn voornemens een goedkeurend oordeel te verstrekken op het gebied van getrouwheid.
Oordeel ten aanzien van rechtmatigheid	Wij zijn voornemens een goedkeurend oordeel te verstrekken op het gebied van rechtmatigheid.
Bevindingen ten aanzien van de WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van DCMR gecontroleerd met inachtneming van het controleprotocol WNT. Wij kunnen concluderen dat de opgenomen toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
Ongecorrigeerde controleverschillen	In de jaarrekening 2018 zijn geen ongecorrigeerde controleverschillen hoger dan de rapporteringstolerantie met betrekking tot getrouwheid en/of rechtmatigheid geconstateerd.
Geconstateerde onzekerheden	In de jaarrekening 2018 zijn geen onzekerheden hoger dan de rapporteringstolerantie met betrekking tot getrouwheid en rechtmatigheid geconstateerd.

Conclusies jaarrekeningcontrole 2018

Kernpunt	Uitkomst
Jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met het BBV en bevat geen materiële inconsistenties met de jaarrekening	<p>Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is en het jaarverslag in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving geen materiële onjuistheden bevat.</p> <p>Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.</p>
Jaarrekening is niet geheel opgesteld in overeenstemming met het BBV	Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgesteld met uitzondering van hetgeen is opgenomen in artikel 28 omtrent de incidentele baten en lasten en structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.
Vorraden	Wij hebben het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten met betrekking tot het onderhanden werk ontwikkelt en wij hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Een oordeel bij uw jaarrekening

Een verklaring over getrouwheid en rechtmatigheid

De door ons geconstateerde ongecorrigeerde controleverschillen inzake getrouwheid en rechtmatigheid blijven binnen de door u gestelde goedkeuringstoleranties. Daarom geeft onze controleverklaring de volgende oordelen:

Getrouwheid	Goedkeurend
Rechtmatigheid	Goedkeurend

Naar aanleiding van de werkzaamheden tot op heden hebben wij geen afwijkingen en/of onzekerheden geconstateerd die de in hoofdstuk 2.1 genoemde materialiteit overschrijden en niet zijn gecorrigeerd.

Wij gaan er vanuit dat het jaarverslag en de jaarrekening ongewijzigd blijft na behandeling door het dagelijks bestuur.

De jaarrekening wordt opgesteld in overeenstemming met het BBV

Het dagelijks bestuur heeft in de jaarrekening 2018 de voorschriften van het BBV gevolgd. Dit betekent dat geen materiële alternatieve verwerkingswijzen zijn gehanteerd. Vanaf 2018 is het voor gemeenschappelijke regelingen verplicht om een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen. Daarnaast is het verplicht overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves op te nemen in de jaarrekening. Beide overzichten zijn niet opgenomen in de jaarrekening 2018.

Daarnaast zijn naar onze mening de door het dagelijks bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Uw organisatie heeft gedurende 2018 geen vrijwillige wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen. De wijzigingen van verslaggevingsgrondslagen die het BBV met ingang van 2018 voorschrijft zijn door de organisatie opgevolgd.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig de Gemeentewet is opgesteld en verenigbaar is met de jaarrekening. Verder hebben wij vastgesteld dat de verplichte paragrafen zijn toegevoegd.

Gemaakte schattingen in de jaarrekening

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het dagelijks bestuur belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het dagelijks bestuur heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met de bijbehorende toelichting. Voor wat betreft de belangrijkste schattingen die ook in het voorgaande jaar relevant waren, is onze conclusie dat deze gebaseerd zijn op consistente uitgangspunten en veronderstellingen.

Gemaakte schatting	2018	2017
Waardering van het onderhanden werk	●	●

Toelichting:

Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot het onderhanden werk een evenwichtig beeld geven van de waardering van uw voorraden.

Waardering van uw materiële vaste activa	●	●
--	---	---

Toelichting:

Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de materiële vaste activa een evenwichtig beeld geven van de waardering van uw materiële vaste activa.

Gemaakte schatting	2018	2017
Overlopende activa en passiva	●	●

Toelichting:

De gemaakte schattingen met betrekking tot de overlopende activa en passiva zijn evenwichtig. Wij hebben geen controleverschillen geconstateerd met betrekking tot deze posten.

Legenda status:

- = evenwichtig
- = optimistisch
- = voorzichtig
- = controleverschil

De financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling

Resultaat nader besproken

Het gerealiseerd resultaat na bestemming over het jaar 2018 bedraagt € 839.000 nadelig ten opzichte van een begroot resultaat van € 0. Hieronder hebben wij de verschillen tussen de gewijzigde begroting en realisatie weergegeven.

Tabel resultaat 2018 ten opzichte van de gewijzigde begroting (x € 1.000)

	Gewijzigde begroting	Jaarrekening	Vershil
Totale lasten	€ 60.773	€ 61.633	€ -860
Totale baten	€ 59.156	€ 59.198	€ -42
Totaal saldo van baten en lasten	€ -1.617	€ -2.436	€ -819
Mutatie in de reserves	€ 1.617	€ 1.597	€ -20
Gerealiseerd resultaat	€ 0	€ 839	€ 839

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn uitgebreid toegelicht in de hoofdstuk 12 de jaarrekening. De belangrijkste en meest opvallende posten welke leiden tot het gerealiseerde resultaat zijn hiernaast weergegeven.

Afwijking (x € 1.000)	Voordelig	Nadelig
1. Gebieden: Lagere realisatie additionele projecten, waardoor ook lagere inzet personeel	€ 1.325	
2. Bedrijfsvoering: Hogere overhead a.g.v. minder directe uren en meer inhuur als gevolg van interne projecten		€ 1.300
3. Bedrijfsvoering: Hogere materiële huisvestings – en ICT kosten		€ 878
4. Overige	€ 14	
Totaal	€ 1.339	€ 2.178
Rekeningresultaat		€ 839

Het eigen vermogen van uw gemeenschappelijke regeling neemt af

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2018 volgens de jaarrekening € 5.681.000.

Van de totale reserves ter hoogte van € 5,7 miljoen is € 1,8 miljoen opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gelijk gebleven. Per saldo is gedurende 2018 € 1,6 miljoen onttrokken aan de reserves. Deze onttrekking vormt samen met het totaal saldo van baten en lasten (€ 2,4 miljoen nadelig) het gerealiseerde resultaat van € 839.000 nadelig.

Onttrekkingen en dotaties bestemmingsreserves

Overzicht bestemmingsreserves (x € 1.000)

Bestemmingsreserve	Stand 1/1/2018 Inclusief resultaat bestemming 2017	Onttrekking 2018	Voorstel bestemming 2018	Stand 31/12/2018 na resultaat bestemming
Informatievoorziening	€ 2.426	€ 721	€ -255	€ 1.450
Productontwikkeling VTH	€ 2.071	€ 405	€ -418	€ 1.248
Personeel en organisatie	€ 1.850	€ 471	€ -166	€ 1.213
Totaal	€ 6.347	€ 1.597	€ -839	€ 3.911

Tijdens de controle hebben wij middels een deelwaarneming vastgesteld dat onttrekkingen betrekking hebben op de projecten waarvoor de bestemmingsreserve is gevormd. Wij hebben vastgesteld dat de bestemmingsreserves in overeenstemming met de BBV verantwoord worden.

DCMR heeft over 2018 een negatief resultaat behaald. Dit resultaat wordt onttrokken uit de bestemmingsreserves. De organisatie heeft ervoor gekozen deze 'onttrekking' te verantwoorden conform de verhoudingen die gehanteerd zijn bij de dotatie van het rekeningresultaat 2017. Dit voorstel moet nog worden goedgekeurd door het dagelijks bestuur.

Wij constateren dat de organisatie gebruik maakt van bestemmingsreserves voor de dekking van activiteiten die noodzakelijk zijn voor continuïteit van DCMR. Middels een bestuursvoorstel wordt u periodiek op de hoogte gehouden van de voorgenomen dotaties. Wij hebben geconstateerd dat in 2018 de projecten ten opzichte van 2017 niet gewijzigd zijn. Wij adviseren u periodiek te analyseren voor welke projecten een bestemmingsreserve gevormd is en te evalueren of het beschikbare budget benodigd is voor het realiseren van het project.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2018 is gevoerd.

De door uw organisatie berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt, inclusief het voorstel tot resultaatbestemming € 1,8 miljoen (2017: € 1,8 miljoen). De weerstandscapaciteit blijft gelijk ten opzichte van 2017. Het minimale weerstandsvermogen is vastgesteld op basis van een omvang van 3% van de gemiddelde jaaropbrengst van voorgaande 3 jaren. Hier wordt ultimo 2018 aan voldaan.

Wij hebben de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing doorgenomen en concluderen dat deze voldoet aan de verslaggevingsstandaarden. Wij concluderen echter ook dat een kwalitatieve, inhoudelijke invulling van de risico's en de kans * financiële impact ontbreekt, om die reden is het lastig in te schatten of een weerstandscapaciteit van € 1,8 miljoen voldoende is om toekomstige risico's te kunnen opvallen.

Wij begrepen dat de organisatie voornemens is om de nota risico's en weerstandsvermogen in 2019 te actualiseren. Wij adviseren u bovenstaande attentiepunten mee te nemen in de actualisatie van deze nota.

Rechtmatigheid

Europese aanbestedingsrichtlijnen

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2018 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkoop blijkt dat de inkoop rechtmatig zijn aanbesteed.

DCMR heeft een flexibele personele schil om zorg te dragen dat de organisatie haar wettelijke taken na kan komen, maar niet onnodig personele kosten maakt. Sinds juli 2016 wordt deze inhuur niet meer aangemerkt als 2B dienst, maar vallen deze kosten onder de reguliere aanbestedingsregels.

Wij hebben geconstateerd dat DCMR een dynamisch aankoopstelsel geïmplementeerd heeft voor het inhuren van personeel. Wij concluderen dat dit systeem ingericht is om te voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Wij hebben tijdens onze controle middels een steekproef vastgesteld dat alle nieuwe inhuur in 2018 heeft plaatsgevonden via dit systeem en contracten rechtmatig aangegaan zijn. Wij constateren wel dat er vaak verlengingsopties opgenomen zijn in deze contracten. Indien dit bij de aankondiging van een opdracht gepubliceerd wordt, is dit conform de aanbestedingsregels. Indien een opdracht verlengd wordt, terwijl alle verlengingsopties uit het contract al uitgevoerd zijn, wordt afgeweken van de aanbestedingsregels. Onder bepaalde omstandigheden kan dit toegestaan zijn, echter ligt de documentatieplicht hiervan wel bij de organisatie. Gezien de activiteiten van DCMR adviseren wij u om de naleving hiervan periodiek te monitoren en indien afgeweken wordt van de aanbestedingsrichtlijnen een inkoopjurist te laten toetsen of dit voldoet aan de aanbestedingsrichtlijnen.

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2018, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door het algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 van de Commissie BBV.

In de kadernota is opgenomen dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma.

In de toelichting op de staat van baten en lasten is door het dagelijks bestuur een analyse van de overschrijdingen opgenomen. De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht en passen binnen het bestaande beleid of worden gecompenseerd door hogere baten binnen het programma. Het dagelijks bestuur stelt uw algemeen bestuur voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2018. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Wij constateren de volgende overschrijdingen op lastenniveau ten opzichte van de gewijzigde begroting.

Lastenoverschrijding programma	€ (x in 1.000)	Begrotingsafwijking
Programma Bedrijfsvoering	€ 2.523	Hogere kosten vanwege hogere loonkosten voor ondersteunende functies voor o.a. automatiseringstrajecten en hogere materiële huisvestingskosten en ICT kosten. Onrechtmatigheid telt niet mee in het oordeel.

Niet financiële beheershandelingen

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeenschappelijke regeling heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

WNT

WNT verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen, indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

In het kader van de jaarrekening 2018 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

De naleving van de anticumulatiebepaling maakt geen onderdeel meer uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Interne beheersing

Interne beheersing

Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2018 van uw organisatie hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van DCMR, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Wij hebben geen onderzoek naar de effectiviteit van de interne beheersing verricht, anders dan dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Bevindingen interne beheersing

In onze managementletter 2018, uitgebracht aan het bestuur in december 2018, hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen van onze tussentijdse controle 2018 opgenomen. In deze managementletter hebben wij aangegeven welke zaken vóór de jaarrekeningcontrole 2018 opgepakt zouden moeten zijn.

Wij hebben één bevinding geconstateerd met betrekking tot de controle van de hashtotal (i.c. controlegetal op betaalopdracht) bij betalingen. Wij hebben geconstateerd dat deze bevinding toereikend is opgevolgd.

Automatisering

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Zowel het dagelijks als algemeen bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en voor de naleving van wet- en regelgeving. Het is van belang dat het dagelijks bestuur, onder toezicht van het algemeen bestuur, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft. Wij hebben de volgende frauderisico's bij uw organisatie onderkend:

Gesignaleerde frauderisico's	Beheersingsmaatregelen	Systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden
Doorbreking van de beheersmaatregelen door het management bij de totstandkoming van de significante schattingsposten in de jaarrekening van organisatie	Interne review van de uitgangspunten en aannames van schattingsposten in de jaarrekening door de diverse control lagen binnen de organisatie.	Detailcontrole van de aannames en uitgangspunten ten aanzien van de significante schattingsposten in de jaarrekening van de organisatie

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude hebben ontdekt.

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren het algemeen bestuur over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin het algemeen bestuur in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkopingsrisico's

Uw organisatie maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw gemeenschappelijke regeling te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid. Uw organisatie beschikt over beschreven procedures ten aanzien van de samenwerking met derden en een intern inkoop- en aanbestedingsbeleid aangevuld met trainingen voor de juiste mindset van de medewerkers. Zichtbare monitoring op de werking en naleving van dit beleid, is een aandachtspunt voor uw organisatie.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkopen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkopen welke in rekening zijn gebracht aan de gemeenschappelijke regeling ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.

- Door middel van een steekproef vaststellen of bij alle materiële grondaankopen en –verkoop door de gemeenschappelijke regeling vastgestelde procedures in materiële zin zijn gevolgd.
- Door middel van een steekproef vaststellen of alle verstrekte subsidies in overeenstemming met de geldende interne wet- en regelgeving zijn verstrekt.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Bijlagen

Bijlage A – Reikwijdte van de controlewerkzaamheden

Op grond van het Bado stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast, die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. De goedkeuringstolerantie is vastgesteld door het dagelijks en algemeen bestuur. Bij de jaarrekening is het normenkader ter kennisname ingebracht, ten aanzien van toleranties zijn geen wijzigingen aangebracht.

Op grond van de jaarrekening 2018 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 616.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 1.848.000 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1 < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3 < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Verantwoordelijkheid

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2018 van DCMR gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening, als bedoeld in artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door de het algemeen bestuur goedgekeurde controleprotocol en het controleprotocol Wet normering topinkomens 2018 vallen. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Bijlage B – Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Vanaf 1 januari 2014 is op alle assuranceopdrachten onder Nederlands recht de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van toepassing. Een aantal belangrijke punten uit de ViO, die wij hieronder hebben opgenomen betreffen:

- langdurige betrokkenheid
- samenloop van dienstverlening
- geschenken en giften

Een strikte scheiding tussen controle- en adviesdiensten was al van kracht voor OOB's (organisaties van openbaar belang) vanaf 1 januari 2014 en kantoorroulatie is verplicht voor financiële jaren van OOB's vanaf 2016. Daarnaast kent de Europese verordening vanaf controlejaar 2016 striktere onafhankelijkheidseisen, maar ook nadere bevestigingen over onafhankelijkheid ter communicatie aan interne toezichthouders.

Op 17 juni 2016 is een gewijzigde ViO van kracht geworden vanwege de implementatie van Verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Wij bevestigingen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit het afgelopen jaar niet is aangetast.

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van afhankelijkheid te vermijden, kunnen de externe accountant en (senior) managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Daarna zullen zij intern roteren. Onze betrokkenheid in jaren laat het volgende beeld zien:

- Drs R.G. (Rachel) de Kort RA betrokken als verantwoordelijk accountant sinds de controle van de jaarrekening 2018.

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van OOB's is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurediensten. Voor niet-OOB's, zoals Gemeenschappelijke Regeling DCMR Milieudienst Rijnmond, is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurancedienst niet van materiële invloed is op het assuranceobject. Als er wel materiële invloed is geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assurancedienst niet:

- subjectief of niet-routinematig is of;
- een verwerkingswijze in het assuranceobject ten gevolge heeft waarvan het assuranceteam twijfelt of deze verwerkingswijze passend is; of
- leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

Wij bevestigen u dat onze non-assurancediensten voldoen aan bovengenoemde criteria.

Geschenken en giften

Zoals met u is overeengekomen, informeren wij u hierbij over de door ons ontvangen respectievelijk verstrekte geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid boven € 100. Wij bevestigen u dat dergelijke geschenken niet door ons verstrekt zijn dan wel ontvangen.

Bijlage C – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2018 onderkend:

- schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- waardering onderhanden werk;
- aanbestedingen;
- WNT-bijlage;

Inschakeling van externe deskundigen

Wij hebben in het kader van onze controle geen gebruik gemaakt van de werkzaamheden van externe deskundigen.

Significante uitdagingen/moeilijkheden tijdens de controle

Er zijn geen significante uitdagingen/moeilijkheden geweest tijdens de controle.

Contactgegevens

drs. R.G. (Rachel) de Kort RA

Extern accountant

r.dekort@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Bijster 39

4817 HZ BREDA

Postbus 3814

4800 DV BREDA

T: 076 525 00 00